

منابع طبیعی و

محیط زیست

کدو طبی را بهتر بشناسیم

مهناز رنجبر

مواد موثره

مهم ترین مواد مؤثر موجود در دانه کدوی تخم کاغذی را فیتوسترول و ویتامین ای و اسیدهای چرب (اسید لینولیک) تشکیل می دهد.

مواد و عناصر غذایی

کدوی تخم کاغذی به خاک خاصی نیاز ندارد. زمین های حاوی آهک زمین های مناسبی برای کاشت این گیاه هستند. خاک های اسیدی و شرایط غرقابی برای کشت کدو تخم کاغذی مناسب نیست. توصیه می شود این گیاه در خاک های قلیایی کشت شود.

آماده سازی زمین

کودهای حیوانی نقش عمده ای در افزایش عملکرد این گیاه دارند؛ از این رو توصیه می شود ۴۰ تن در هکتار کود حیوانی کاملاً پوسیده را در فصل پاییز قبل از کاشت به زمین اضافه کرد. افزودن ۳۵-۵۰ کیلوگرم ازت و ۱۴۰-۱۰۰ کیلوگرم فسفات و ۱۶۰-۱۲۰ کیلوگرم اکسید پتاس در هکتار و در فصل پاییز نقش عمده ای در افزایش عملکرد دارد. در صورت کاهش ازت خاک توصیه می شود ۴۰-۵۰ هکتار در بهار نیز به خاک

خصوصیات گیاهشناسی

کدو طبی (تخم کاغذی) گیاهی است علفی و یک ساله و دارای ساقه ای خزنده که گاهی طول آن به ۳-۵ متر می رسد. برگ ها پهن و قلبی شکل هستند. کل اندام های گیاه پوشیده از کرک های بلند است. کدو گیاهی یک پایه است ولی گل های نر و ماده آن از هم جدا هستند. گل ها نیز به رنگ زرد هستند. میوه گیاه گوشتی و کروری است. رنگ بذرها سبز تیره است. بذور این گیاه فاقد پوسته هستند. وزن هزار دانه آن ۱۲۰-۱۵۰ گرم است.

اکولوژی

کدو به تابستان های معتدل، فصل رشد طولانی و بدون یخبندان نیاز دارد. به طور کلی در دمای زیر ۱۵ درجه رشد کمی دارد یا اصلاً رشد نمی کند. به طور کلی به سرما بسیار حساس است. کدو گیاهی روز بلند بوده و طی دوره رشد به نور و درجه حرارت زیاد نیاز دارد. کدو با داشتن ریشه های عمیق به خشکی نسبتاً مقاوم است. کدو در انواع خاک ها رشد می کند ولی خاک های لومی عمیق و غنی از مواد غذایی با اسیدیته ۶-۶.۵ برای رشد آن بسیار مناسب است.

۱- مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان خرم بید

۱۰۵

شماره ۱۵۶

بهار ۱۳۹۸

کدو به تابستان های معتدل، فصل رشد طولانی و بدون یخبندان نیاز دارد. به طور کلی در دمای زیر ۱۵ درجه رشد کمی دارد یا اصلاً رشد نمی کند.

افزوده شود. به طور کلی این گیاه نیاز غذایی بالایی دارد؛ در حالی که نیاز آبی آن کم است.

نمود که برای مبارزه سم دینوکاپ سم مناسب مبارزه با این بیماری هاست.

کاشت

برداشت

تکثیر کدو فقط از طریق بذر صورت می گیرد. کشت آن به صورت مستقیم و بهاره است. اگر احتمال بروز سرما وجود دارد باید کشت را به تعویق انداخت؛ زیرا بسیار به سرما حساس است. بهترین زمان برای کشت اواسط اردیبهشت است. مقدار بذر مورد نیاز برای یک هکتار ۶-۸ کیلوگرم است. روش کاشت به طریق جوی و پشته می باشد. فواصل ردیف ها را ۴-۲ متر و فاصله گیاهان روی هر ردیف را ۴۰-۴۵ سانتی متر در نظر می گیرند. در کشت معمولاً بذور را به صورت کپه ای می کارند و بعد عملیات تنک را انجام می دهند.

اواخر شهریور تا مهر ماه زمان مناسبی برای برداشت میوه است. اندام دارویی مورد استفاده کدو طبی بذره ای آن هستند. زمان برداشت معمولاً در پاییز و هنگامی است که رنگ میوه از سبز به زرد نارنجی تغییر یابد. به دلیل عدم رسیدگی یکنواخت، میوه های رسیده باید به صورت متوالی برداشت شوند. بلافاصله پس از برداشت، میوه ها را باید شکافته و بذور را خارج کرد. در سطوح کوچک این کار توسط دست و در سطوح بزرگ توسط ماشین آلات انجام می شود. بذور خارج شده را در آب شسته شده و سپس در خشک کن های برقی یا ابتدا در آفتاب (به منظور تبخیر سریع آب سطحی بذور و جلوگیری از کپک زدن) و سپس در سایه خشک می کنند. میزان عملکرد بسته به شرایط کاشت و اقلیم، تفاوت دارد. در شرایط ایران میزان عملکرد بذر کدو طبی حدود ۷۰۰-۳۰۰ کیلوگرم است.

داشت

در مورد آبیاری گیاه باید اشاره نمود که در ابتدای کاشت، به دلیل تحریک سیستم ریشه ای گیاه فواصل آبیاری را باید زیاد در نظر گرفت؛ ولی در هنگام رشد کامل و در هوای گرم به آب زیادی نیاز دارد. بهتر است بذور قبل از کاشت توسط سموم قارچ کش ضد عفونی شوند. چون گیاه به صورت خزننده رشد می کند از این رو مقابله با علف های هرز بخصوص از طریق کولتیواتور زدن بسیار اهمیت دارد. از بیماری های رایج کدو می توان به سفیدک سطحی و سفیدک دروغی اشاره

خواص دارویی مهم

کاهش کلسترول خون و درمان پروستات غیر مزمن در آقایان یکی از خواص کدوی طبی است، این گیاه همچنین خاصیت ضد کرم دارد.